

Міністерство освіти і науки України
Чортківський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж
імені Олександра Барвінського

Психолого-педагогічний семінар
викладачів, що атестуються
у 2021-2022 навчальному році

*Сучасні інформаційні ресурси та технології для
використання в умовах дистанційного навчання:
Google-ресурси, Zoom-конференції, середовище
онлайн-тестувань, система Moodle*

Укладач

Синишин Л.В. – методист Чортківського гуманітарно-педагогічного фахового коледжу імені Олександра Барвінського

Що таке гібридний формат навчання і як це працює у сучасному закладі освіти

*методист коледжу
Синишин Л.В.*

Світова пандемія COVID-19 та карантин змінили весь глобальний освітній ландшафт. Заклади вищої освіти у мусять швидко реагувати і впроваджувати нові підходи у методах викладання та навчання.

Сьогодні ми проаналізуємо як нам вдалося впровадити систему гібридного (змішаного) навчання. Які переваги та виклики породжує такий формат освіти для тих, хто вчить і навчається? Як ефективно переформатувати навчальні курси під формат дистанційного навчання? Які зміни у комунікації викладач-студент приносить онлайн? Наскільки глибоко «цифра» інтегрується у традиційний формат університетської освіти і чи маємо ми цього остерігатися?

Під **форматом навчання** розуміємо онлайн чи офлайн навчання: формати офлайн навчання включають роботу у групових проектах, індивідуальні консультації, лекції, семінари, дискусії та ін. (тобто будь-яка взаємодія, що відбувається в реальному часі без посередництва технологій);

Під **навчанням онлайн** ми розуміємо формат навчання здобувача освіти за комп'ютером, при чому учень сам обирає місце для навчання, контролює час, ритм та послідовність виконуваних завдань. Під **навчанням офлайн** – взаємодію здобувача освіти з викладачем та одногрупниками у безпосередньому контакту.

Змішане навчання – це поєднання **онлайн та офлайн-навчання** у один ланцюжок, що творить «навчальний досвід» здобувачів освіти та логічний курс чи предмет. При змішаному навчанні інструкції/теорія, яку здобувач освіти опрацьовує онлайн (чи то у формі самостійного прочитання матеріалів, чи при перегляді демонстраційних відео, чи при перегляді відеозапису лекції, чи у формі гри), знаходять

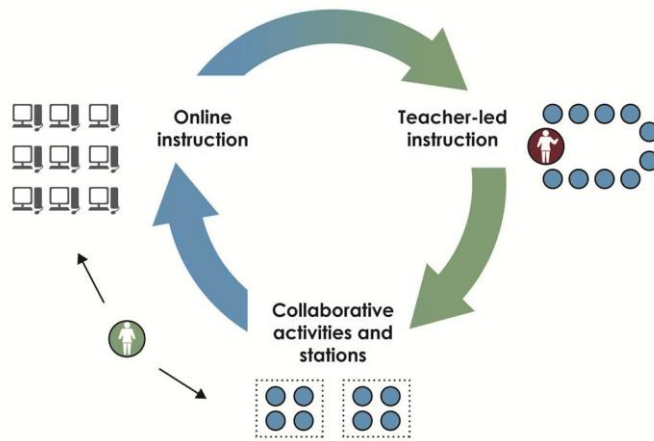
своє застосування офлайн (тобто у коледжі під час занять). Всі активності та заняття, що відбуваються в коледжі мають поєднуватись та на практиці закріплювати знання, здобуті здобувачем освіти при самостійній роботі онлайн.

Змішане навчання, blended learning (більш «словникове» визначення) – це формальна, структурована та логічна навчальна програма, у якій:

- ① студенти проходять хоча б частину курсів (курсу) онлайн, при цьому вони самі контролюють час, місце, ритм та послідовність виконуваних завдань;
- ② хоча б частина курсів (курсу) відбувається у фізичному навчальному просторі (коледжі) у групі (це обов'язкова умова для успіху змішаного навчання, адже вона веде за собою соціально-адаптаційний аспект закладу освіти);
- ③ різні формати навчання здобувача освіти логічно поєднані, щоб забезпечити інтегрований та успішний «досвід навчання»

Відштовхуючись від проблеми, яку заклад освіти бажає вирішити впроваджуючи змішане навчання потрібно підібрати модель навчання, яка для цього найкраще підходить. Найоптимальнішою на сьогоднішній час є

1. **Ротаційні моделі** – це організація курсу чи предмету, таким чином, що учні/студенти переходять між різними форматами навчання за фіксованим розкладом або на розсуд викладача, принаймні одним з таких форматів є навчання в режимі онлайн. Інші можливі формати – це робота у невеликих проектних командах, теоретичні виклади (лекції) від викладача (як для цілої групи так і для проектних команд), групові проекти, індивідуальні консультації, письмові завдання. Студенти вчаться в основному в закладі освіти, але також виконують певні домашні завдання.

Однак маємо розуміти, що онлайн не замінить нам “живого” спілкування. Навчання та перебування у коледжі є важливим компонентом інтеграції для студентів перших курсів, для яких коледж відіграє важливу роль у формуванні особистості та будувannya соціальних зв’язків як зі своїми одногрупниками, так і з викладачами.

Використання навчальної платформи Moodle в процесі мішаного навчання

Дистанційне навчання - це індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу в спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

Метою дистанційного навчання є надання освітніх послуг шляхом застосування в навчанні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій за певними освітніми або освітньо-кваліфікаційними рівнями відповідно до державних стандартів освіти, за програмами підготовки громадян до вступу в навчальні заклади, підготовки іноземців і підвищення кваліфікації працівників.

Завданням дистанційного навчання є забезпечення громадянам можливості реалізації конституційного права на здобуття освіти та професійної кваліфікації, підвищення кваліфікації незалежно від статі, раси, національності, соціального і майнового стану, роду та характеру занять, світоглядних переконань, належності до партій, ставлення до релігії, віросповідання, стану здоров'я та місця проживання.

Переваги дистанційної освіти:

- вільний графік навчання;
- навчання в зручний для студента час;
- можливість продовжувати навчання, перебуваючи за кордоном;
- максимальне забезпечення навчально-методичними матеріалами;
- консультації кваліфікованих викладачів;
- можливість отримати якісну вищу освіту для тих, хто не може навчатися у вищих навчальних закладах за традиційними формами через відсутність фізичних можливостей або професійну діяльність;
- можливість отримати ще одну (або паралельно) вищу освіту.

Електронний навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни складається з таких компонентів:

- назва, та короткий опис дисципліни;

- методичні рекомендації щодо використання веб-ресурсів, послідовності виконання, особливості контролю;
- програма навчальної дисципліни; критерії оцінювання;
- лекційний матеріал у текстовому вигляді з графіками, малюнками та таблицями, не менше 10 000 знаків (1/4 друкованого аркуша) на 1 академічну годину;
- презентації, відео та аудіозаписи матеріалів необхідні для доповнення, ілюстрування лекційного матеріалу;
- відео- та аудіозаписи лекцій, семінарів;
- тести для усіх видів контролю рівня знань (самоконтроль, поточний і підсумковий контроль), не менше 20 тестових завдань до кожної теми;
- завдання для практичних, лабораторних, семінарських занять із методичними рекомендаціями щодо їх виконання, 100 % відповідно до навчального плану;
- віртуальні лабораторні роботи з методичними рекомендаціями щодо їх виконання (якщо виконання лабораторних робіт передбачено навчальним планом та якщо не прийнято рішення проводити лабораторні роботи в очній формі), 100 % відповідно до навчального плану. Для ЕНМК дистанційної форми навчання;
- глосарій термінів навчального матеріалу;
- бібліографія та посилання на електронні бібліотеки.

Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment, вимовляється «Мудл») – це модульне об’єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище, яке називають також системою управління навчанням, системою управління курсами, віртуальним навчальним середовищем або просто платформою для навчання, яка надає викладачам, учням та адміністраторам великий набір інструментів для комп’ютеризованого навчання, в тому числі дистанційного. Тобто, ця платформа містить велику кількість різноманітних навчальних елементів (так званих «модулів»), які забезпечують діалог та співпрацю між викладачем та студентами. За допомогою платформи викладач може обирати будь-який з модулів, розміщувати його на сайті, редагувати, оновлювати, використовувати для інформування, навчання та оцінювання студентів. Платформа дозволяє використовувати в межах навчальної дисципліни форуми, слідкувати за активністю студентів, містить зручний для користування електронний журнал оцінок.

Moodle має широкий набір функціональності, притаманний платформам електронних систем навчання, системам управління курсами (CMS), системам управління навчанням (LMS) або віртуальним навчальним середовищам (VLE).

Moodle надає можливість викладачам створювати ефективні сайти для онлайн-навчання. Moodle можна використовувати як в навчанні школярів, студентів, так і при підвищенні кваліфікації, бізнес-навчанні.

Типова функціональність Moodle включає:

- Задача завдань
- Дискусійні форуми
- Завантаження файлів
- Оцінювання
- Обмін повідомленнями
- Календар подій
- Новини та анонси подій (для різних рівнів: сайт, курс, навчальна група)
- Онлайн тестування
- Вікі

Розробники можуть створювати додаткові модулі з новою додатковою функціональністю Moodle підтримує різні типи модулів:

- Типи діяльностей (включаючи можливі навчальні ігри)
- Типи ресурсів
- Типи тестових питань
- Типи полів для бази даних (мається на увазі діяльність база даних)
- Теми для оформлення
- Різні методи аутентифікації
- Різні методи зарахування на курс
- Фільтри для контенту

Використовуючи цю можливість розроблено багато сторонніх модулів.

Стандартно Moodle включає в себе бібліотеку TCPDF, яка дозволяє генерувати зі сторінок PDF документи.

Можливості для студентів

У середовищі Moodle студенти отримують:

- доступ до навчальних матеріалів (тексти лекцій, завдання до практичних/лабораторних та самостійних робіт; додаткові матеріали (книги, довідники, посібники, методичні розробки) та засобів для спілкування і тестування «24 на 7»);
- засоби для групової роботи (Вікі, форум, чат, семінар, вебінар);
- можливість перегляду результатів проходження дистанційного курсу студентом;
- можливість перегляд результатів проходження тесту;
- можливість спілкування з викладачем через особисті повідомлення, форум, чат;

- можливість завантаження файлів з виконаними завданнями;
- можливість використання нагадувань про події у курсі.

Можливості для викладачів

Викладачам надається можливість:

1. використання інструментів для розробки авторських дистанційних курсів;
2. розміщення навчальних матеріалів (тексти лекцій, завдання до практичних/лабораторних та самостійних робіт; додаткові матеріали (книги, довідники, посібники, методичні розробки) у форматах .doc, .odt, .html, .pdf, а також відео, аудіо і презентаційні матеріали у різних форматах та через додаткові плагіни;
3. додавання різноманітних елементів курсу;
4. проведення швидкої модифікації навчальних матеріалів;
5. використання різних типів тестів (формати що підтримуються: GIFT, Aiken, Moodle XLS);
6. автоматичного формування тестів;
7. автоматизації процесу перевірки знань, звітів щодо проходження студентами курсу та звітів щодо проходження студентами тестів;
8. додавання різноманітних плагінів до курсу дозволяє викладачу використовувати різноманітні сторонні програмні засоби для дистанційного навчання.

Сучасні інформаційні ресурси та технології для використання в умовах дистанційного навчання: Google-ресурси, Zoom-конференції

*викладач інформатики
Джмелик Я.В.*

Сьогодні, як в Україні так і світі набуває все більшого поширення використання інформаційного простору, сучасних освітніх технологій дистанційного та електронного навчання.

Масове використання дистанційної форми навчання розпочалося у навчальних закладах України в період карантину 2020 року. Якщо раніше замовниками дистанційного навчання виступали, зазвичай, зрілі громадяни, зайняті виконанням професійних обов'язків, то в період боротьби з Covid-19 учасниками дистанційного навчання стали учні та студенти. Дистанційне спілкування з використанням відео зв'язку почало використовуватися не лише для навчання, але й для управління підприємствами та організаціями, міністерствами і, навіть, країнами. Всі переконалися, наскільки важливою є дистанційна форма спілкування та навчання в умовах особливих критичних ситуацій.

З появою дистанційного навчання, одними із найбільш використовуваними і зручними сервісами, як засоби навчання, є програми Zoom, Meet, Google Диск, середовище Moodle.

Zoom – це сервіс для проведення онлайн-конференцій, тренінгів та вебінарів. **Zoom** - це інструмент для відеоконференцій, який надає викладачам та студентам спосіб синхронної зустрічі в Інтернеті через персональний ПК / ноутбук чи мобільний телефон із використанням відео та без нього.

Завдяки Zoom викладачі мають можливість проводити онлайн-заняття з відео високої якості та можливістю участі більше 15 користувачів, хоча, нажаль у безкоштовній версії це можливо не довше 40 хвилин.

Першою перевагою цієї платформи є не тільки демонстрація матеріалу на робочому столі, а й демонстрація звуку комп'ютера та інтерактивної дошки (whiteboard) під час занять. У режимі «робочого столу» викладач може демонструвати студентам матеріали зі свого комп'ютера та принципи роботи з програмами тощо. Режим “Whiteboard” дає змогу викладачеві малювати та використовувати схеми для

наочної демонстрації певних тверджень та писати текст з теми заняття. Наступною перевагою Zoom це можливість планувати заняття і запрошувати учасників поштою (email) та повідомленням. Більш того, викладачі можуть записувати заняття за участі студентів. Функція запису дає змогу записати онлайн-заняття, щоб учасники могли, за потреби, переглянути після завершення. Останньою перевагою є можливість листування з усіма учасниками чи приватно та передавати матеріали студентам.

Проте, недоліком цієї платформи можна назвати злам (zoombombing). Відомо можливі випадки з небажаними сторонніми відвідувачами, які мають доступ до пароллю та посиланням, але у разі якщо організатор вимкнув зал очікування.

Google Диск (англ. Google Drive) – хмарний сервіс, що входить до пакета сервісів Google. Google Диск поєднує в собі функції сховища цифрових матеріалів та набору інструментів і сервісів для роботи з ними, а саме додатки: для роботи з документами в текстовому редакторі (Документи Google (Google Docs)), опрацювання та аналізу даних (Таблиці Google), проведення опитування та тестування (Форми Google), створення зображень (Малюнки Google) і презентацій (Презентації Google), формування власних карт (Google карти), проектування веб-сторінок (Google Сайти).

Google Meet - сервіс відеотелефонного зв'язку, розроблений компанією Google. У 2020 році Google випустив безкоштовну версію, яка є доступна для всіх, хто має обліковий запис Google або Gmail. Google Meet розроблений спеціально для широкомасштабних відеоконференцій, до яких можна додати до 100 учасників на відеодзвінок за допомогою посилання або коду. Починаючи з 30 вересня 2021 року, відеодзвінки є обмежені – 60 хвилин, до цього періоду відбувалося необмежена кількість відеодзвінку.

Переваги:

- ✓ Є можливість демонстрації матеріалів на робочому столі ПК під час занять і семінарів: під час зустрічі можна надати доступ до свого екрану, щоб показати презентації або іншу інформацію на робочому столі.
- ✓ Планування занять заздалегідь та прив'язка до гугл-календаря. Синхронізація запланованих занять виконується автоматично на всіх пристроях, тому почати зустріч можна на комп'ютері, а закінчити - на іншому пристрої, наприклад, телефоні.
- ✓ Запис занять зі збереженням відео на Google Диск.
- ✓ Приєднуватися можна як через браузер, так і через додаток для Android або iOS.

Недоліки:

- ✓ всі учасники повинні мати обліковий запис Google – головна умова використання сервісу.
- ✓ є деякі обмеження для безкоштовного користування

Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment) – це модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище, його ще називають системою управління навчанням, курсами, віртуальним навчальним середовищем або платформою для навчання, яка надає викладачам та студентам великий набір інструментів для навчання, особливо дистанційного. Цю платформу можна використовувати для навчання здобувачів освіти, підвищення кваліфікації, бізнес-навчання, як у комп'ютерних аудиторіях, так і вдома. Система Moodle призначена для онлайн-навчання студентів у мережі Інтернет. Система надає здобувачам освіти безліч можливостей. Серед них: доступ до навчальних матеріалів (тексти лекцій, завдання для практичних та самостійних робіт студентів; допоміжні матеріали (підручники, навчально-методичні посібники, словники, довідники тощо) та засобів для тестування та спілкування; засоби, які використовуються для групової роботи здобувачів освіти (форуми, чати, вебінари, семінари та ін.); перегляд результатів проходження навчального курсу здобувачем освіти; перегляд результатів проходження тесту з потрібної навчальної дисципліни; спілкування з педагогом у чатах, форумах, особистих повідомленнях; завантаження файлів з виконаними завданнями; використання календаря подій тощо.

Переваги:

- ✓ можливість вибору часу, присвяченого навчанням, а також темп набуття знань відповідно до індивідуальних потреб студента. Студент вирішує, коли і де він навчається.
- ✓ можливість мінімізувати страх чи сором'язливість студентів. Це дає можливість задавати питання електронною поштою, чатом, дискусійними форумами.
- ✓ постійне збільшення кількості навчальних матеріалів, які можуть використовувати студенти.
- ✓ значне скорочення витрат сторін. За результатами досліджень, контакт із студентом, через таку платформу майже в 40 разів дешевший, ніж у випадку проведення традиційних лекцій.
- ✓ LMS Moodle також гарно зарекомендувала себе як потужний інструмент електронного тестування, який дає широкий спектр можливостей.

Недоліки:

- ✓ відсутність прямого контакту між студентом, викладачем та іншими учасниками курсу.
- ✓ є відсутність мотивації та самодисципліни, які є важливими у випадку дистанційного навчання. Дослідження показують, що значна частина людей, які починають курси електронного навчання, не закінчують його.
- ✓ Також є люди, які скептично ставляться до використання комп'ютерного обладнання або мають труднощі з експлуатацією. Користувачі Moodle часто скаржаться на проблеми, які вони відчують при налаштуванні системи .

викладач по класу вокалу
Слободян О.В.

**Не сама дитина має пристосувати себе до наших методів, а
навпаки: наші методи мають бути пристосовані до кожної дитини**

Софія Русова

В своєму виступі я ставлю завдання розглянути основні питання, що впливають на рівень постановки голосу наших студентів, а отже і на формування їх професійної майстерності в умовах дистанційних форм навчання.

Дистанційне навчання – одне з непростих випробувань не лише для студентів, а й викладачів. Думки фахівців, щодо результативності різняться: одні вважають, що дистанційне навчання розширює можливості здобувача освіти, інші переконані, що така альтернатива ніколи не замінить очну форму. До такого виду діяльності викладачі постановки голосу ставляться як до необхідної і важливої складової сучасного освітнього процесу і не лише в умовах карантину. Це окремий вид навчання та викладання. Все залежить від ставлення студентів до навчання, від кваліфікації кожного викладача і безумовно від технічного, інформаційного і методичного забезпечення цього процесу.

Вважаю, що ПЦК постановки голосу повністю справляється в такому форматі із цим завданням, студенти мають у кого вчитися і на кого рівнятися: це як досвідчені члени комісії, так і наші молоді колеги.

В ході підготовки матеріалів до сьогоднішнього виступу мною відвідано ряд онлайн занять у членів комісії, найбільше уваги звертав на якість виконання

програмового матеріалу, розвиток вокально – технічних навичок. Викладачі проводять уроки впевнено, вміють регулювати теми заняття, коротко і точно роблять зауваження на допущені помилки і досить чітко пропонують студенту у їх усуненні. Однією із головних якостей, що формують особливість є ставлення до праці. Тому, для контролю за вокальним розвитком студентів проводяться два контрольних уроки на рік. За результатами контрольних уроків, які проводились в режимі онлайн (відеозапис) в загальному більшість студентів сумлінно відносяться до даного виду перевірки. Але є і

недоліки даної системи освіти, а саме: практично весь навчальний матеріал студент – дистанційник освоює самостійно. Це вимагає достатньої сили волі, відповідальності і самоконтролю. Підтримувати потрібний темп навчання без контролю з боку викладача вдається не всім. Необхідно мати якісний інтернет, сучасний комп'ютер або ноутбук, смартфон. Викладачі ЦК постановки голосу постійно підвищують свою як професійну, так і методичну кваліфікацію. В рамках тижня педагогічної майстерності (з 09.11. по 13.11.2020р.) проведено ряд заходів, на яких обговорили важливі проблеми викладання предмету в умовах дистанційних форм навчання та вдосконалення вокально – технічних навичок студентів. «Щоб бути вільним в мистецтві: необхідно суцільно оволодіти технікою. Але не по техніці ми судимо про художника – виконавця, а по тому, як він нею користується» (Й.Гофман «Фортепіана гра»).

З метою вдосконалення фахової підготовки майбутніх педагогів – музикантів, підвищення рівня їх виконавської майстерності провели ювілейний дистанційний пісенний фестиваль – конкурс «Зорепад пісень – 2020». Журі фестивалю відзначило високу виконавську майстерність конкурсантів в різних номінаціях.

В сучасних умовах навчально – виховний процес потребує нового підходу формування і розвитку виконавсько- просвітницьких умінь і навичок студентів у поєднанні навчальної і творчої позааудиторної діяльності. Тому викладачі постановки голосу постійно підвищують свій професійно – виконавський рівень.

Зустріч у світлинах

